

Závěrečná zpráva ze Stáž HZS - Chopok Jasná 2008

Náplní zahraniční stáže u Horské záchranné služby bylo poskytování odborné předlékařské první pomoci na sjezdových tratích lyžařského centra Jasná, které se nachází na severním a jižním svahu Chopku (2024 m.n.m), jednoho z vrcholů pohoří Nízkých Tater.

Po příjezdu

Po příjezdu nás čekalo sepsání základních formalit potřebných k bezproblémovému vykonávání naší stáže u Horské záchranné služby v kanceláři náčelníka Michala Matoše. Jelikož to bylo mnoho informací najednou a měli jsme z toho velkou hlavu, obávali jsme se, že na to nebudeme stačit. Naše obavy se naštěstí nevyplnily a to jen díky skvělému kolektivu u HZS. Ti nás ihned zasvětili do problematiky a představili nás s oblastí, která byla po dobu tří měsíců naší novou domovinou. Především bylo důležité seznámit se se sjezdovými tratěmi a všechny si je pevně zarýt do paměti a to ne jen jejich oficiální názvy, ale i názvy jim zažité. Jak už jsem poznamenal výše, bylo to pro nás první den až příliš. Po pár dnech jsme však byli znalí terénu téměř jako „staří horalové“ a orientace na sjezdových tratích už pro nás byla banalitou. To bylo pro naši práci velice důležité. Dokonalá znalost terénu byla pro nás podstatná hned ze dvou základních důvodů. Jedním z nich byla radiokomunikace. Jelikož jsme měli každý svojí vysílačku a byli jsme vysíláni do terénu většinou sami, bylo třeba se dobře zorientovat, kde nás vlastně potřebují, abychom mohli postižené osobě co nejrychleji pomoci. Dalším důvodem byla naše vlastní bezpečnost. Bylo třeba znát každý hrbolek, každý „hang“ aby nás náhodou nepřekvapil a nestalo se, že by nakonec byla potřeba pomoci nám a my se včas nedostali k postiženému.

Program odborné stáže

Hlavním důvodem, proč jsme měli zájem o stáž u Horské záchranné služby, bylo specifikum poskytování první pomoci. Na svazích sjezdových tratí se totiž práce stává obtížnější. A to ne jen strmostí terénu, ale i mrazivým a někdy i větrným počasím, které velice stěžuje někdy zdánlivě jednoduchou práci. V takovémto počasí se i jednoduché a rychlé obvázání zraněné ruky, nebo nohy stává dlouhým a obtížným bojem s vločkami řezajícími do obličejů a prokřehlými a necitlivými prsty, které často přestávají velice rychle fungovat. To nás však nedokázalo odradit od práce, která nás ne jen bavila, ale i naplňovala naše touhy a očekávání. Dokonce se nám tato práce natolik zalíbila, že jsme chodili do služby i ve volném čase.

K naší základní výbavě patřila již zmíněná vysílačka a záchranářský batoh, který obsahoval lékárníčku s obvazy, sterilními i nesterilními čtverci, dezinfekcí, Kramerovými dlahami a ostatním vybavením pro poskytnutí odborné předlékařské první pomoci. S tímto vybavením jsme ošetřovali zraněné osoby téměř každý den. Velmi často se stávalo, že jsme byli vysíláni ke zraněným, u kterých jsme jen málokdy věděli, o jak závažný stav se jedná. Tudíž jsme se snažili dostat ke zraněné osobě co nejdříve, ale v rámci svých možností.

Naše služba začínala každý den v 7.30 u snídaně v kuchyňce základny HZS. Zde proběhla menší porada, po které následovaly revizní jízdy. Revizní jízda spočívala v tom, že jsme jako první vyrazili na sjezdovou trať, kterou jsme zkontrolovali. Poté jsme s vedoucími lanové „prevádzky“ konzultovali sjízdnost tratě. V případě nebezpečí úrazu byla trať uzavřena. Po spuštění lanovek jsme prováděli průběžnou kontrolu sjezdových tratí. Většinu času jsme se však snažili zdržovat na nejvyšším dostupném místě, odkud se dalo dostat prakticky na každou sjezdovou trať i do takzvaných „freeridových“ zón. Odtud jsme vyráželi ke zraněným, kde jsme byli většinou odkázáni na vlastní zkušenosti a dovednosti. V takovém případě jsme museli dorazit na místo úrazu, zhodnotit situaci a prvotně ošetřit zraněného. Pak následovala konzultace s dispečinkem HZS o přivolání svozu pro zraněného sněžným skútrelem, nebo sněžnými saněmi. Pokud byl zraněný v místě nástupu lanové dráhy, nebo kas, a nebyl vážně zraněn, bylo v naší kompetenci po dohodě s dispečinkem a vyplnění „Záznamu o zásahu Horské záchranné služby“ (obr.č.5) předat zraněného převozové službě k transportu na další vyšetření do nemocničního zařízení. Pokud bylo zranění vážnější, povolali jsme si na pomoc posily bez delšího rozhodování. V tom případě se volala záchranná služba ihned. Jakmile jsme zraněného prvotně ošetřili a svezli co nejrychleji k základně, byl předán ihned záchranné službě, která byla již připravena na rychlý transport do zdravotnického zařízení.

Služby nám končily ve 4.30. Někdy však i později, jelikož naší povinností bylo uzavírání sjezdových tratí. To probíhalo tak, že jsme museli sjíždět jako poslední a dohlédnout na to, aby nikdo nezůstal na trati sám nebo zraněn.

Největší zážitky

Mezi veliké zážitky považuji účast na mezinárodním cvičení psovodů lavinových psů Horské záchranné služby, která se konala v nádherném okolí Popradského plesa ve Vysokých Tatrách. Naší úlohou na tomto překrásném cvičení byla úloha figurantů, která spočívala v několikahodinovém čekání ve tmě pod metry sněhu na našeho zachránce. Vždy když jsme po dlouhém očekávání spatřili opět světlo, nebyla radost jenom na straně naší, ale i na straně našeho zachránce, který nám to dal patřičně najevo.

Dalším obrovským zážitkem byl výlet do nedalekých Západních tater, kde jsem byl vyslán náčelníkem s ostatními členy HZS, kteří měli kondiční cvičení v terénu na skialpinistických lyžích. Zde jsem si snad poprvé v životě sáhl na dno svých sil. O to silnější byl zážitek z dobytí vrcholu, kde mě již očekával Miro Holuša (člen HZS) s otevřenou náručí a výkřikem: „Matýsku, jseš borec, dokázal jsi to, pojď na mou hrud“. V tu chvíli ze mě spadla veškerá únava a zmocnil se mě pocit, který se snad ani nedá slovy popsat.

Stáž na Horské záchranné službě byla pro mě obrovskou zkušeností do života. Obohatila mě o spoustu nepoznaných a nových zážitků a dovedností. Hlavně jsem poznal jinou stránku záchrannářství, kterou jsem odjakživa toužil poznat a vyzkoušet si ji. Nakonec bych chtěl poděkovat všem lidem, kteří mi umožnili pobýt nezapomenutelné tři měsíce uprostřed nádherné přírody. Zvláštní díky patří záchrannářům z Horské záchranné služby Jasná a Tále, hlavně pak Mišovi Matošovi. Tito lidé se zapsali do našeho života a jen stěží je někdy vymažeme.

Děkujeme Vám: Jasná 17, Jasná 18 a Jasná 25.

Několik zajímavých kazuistik:

1. Srážka dvou lyžařů

- 09.50 Na dispečinku HZS byla přijata výzva: Srážka dvou lyžařů na spodní části sjezdové trati FIS (obtížnost - červená). Zranění nejsou blíže určena.
- 09.55 Na místo přijíždí člen HZS a upřesňuje radiofonicky místo srážky a zranění lyžařů. Starší muž bolestivost v oblasti klíční kosti. Malá holčička neutrpěla žádné zranění.
- 09.57 Zasahující si vyžádal asistenci sněžného skútru. Příjezd druhého člena hlídky a asistence u ošetření zraněného. PHK zavěšena v úlevové poloze do trojčipého šátku.
- 10.05 Příjezd sněžného skútru a transport zraněného na základnu HZS.
- 10.15 Zraněný předán DRNR k odvozu do zdravotnického zařízení k dalšímu vyšetření.
- 10.17 Ukončení akce.

Obrázek č. 1

2. Pád lyžaře ve střední části sjezdové tratě Č.2

- 13.45 Na dispečink HZS byla přijata výzva: Pád lyžaře ve střední části sjezdové tratě Turistická (obtížnost – modrá). „Nejspíš se jedná o zlomeninu levého předkolenia.“
- 14.00 Na místo přijíždí dva členové HZS a radiofonicky upřesňují polohu zraněného. Po krátkém fyzikálním vyšetření upřesňují členové HZS rozsah zranění: suspektní zlomenina kosti holenní a lýtkové. Vyžádání asistence sněžného skútru a přivolání DRNR na smluvené místo k odvozu na rentgenové vyšetření do zdravotnického zařízení.
- 14.02 Začátek ošetření. Noha fixována Kramerovou dlahou.
- 14.10 Příjezd sněžného skútru. Pro lepší fixaci zraněnému přiložena k LDK vakuová dlaha.
- 14.30 Zraněný předán posádce DRNR k transportu do zdravotnického zařízení k odbornému vyšetření.
- 14.32 Ukončení akce

Obrázek č. 2

3. krvácení z levé paže, podezření na otevřenou zlomeninu

- 12.30 Na dispečink HZS byla přijata výzva: Na sjezdové trati č.7 (obtížnost – černá) leží mladá dívka, krvácení z levé paže, podezření na otevřenou zlomeninu.
- 12.33 Příjezd člena HZS na místo. Po rychlém fyzikálním vyšetření ošetřuje hlubokou řeznou ránu na levé paži. Rána kryta tlakovými obvazy.
- 12.36 Po dohodě s dispečinkem vyžádána asistence sněžných saní a přivolání RZP.
- 12.40 Příjezd druhého člena HZS se sněžnými saněmi, naložení zraněné a transport vleže. Po dobu transportu je udržována neustálá komunikace se zraněnou.
- 12.45 Zraněná předána posádce RZP k transportu do zdravotnického zařízení.
- 12.46 Ukončení akce.

4. Pád lyžařky v Lukovém kotli (freeridová zóna) Č.3 (obr.č.4,5)

- 11.00 Na dispečink HZS byla přijata výzva: Pád lyžařky v Lukovém kotli (freeridová zóna), zranění kolene.
- 11.05 Příjezd člena HZS na místo a radiofonicky upřesňuje polohu zraněné. Po krátkém fyzikálním vyšetření upřesňuje zranění. Jedná se o podvrtnutí kolene a suspektní natažení kolenních vazů. Kvůli obtížnosti terénu byla po dohodě s dispečinkem vyžádána asistence LZS z Bánské Bystrice.
- 11.06 Začátek ošetření: koleno fixováno Kramerovou dlahou.
- 11.14 Příjezd druhého člena HZS pro pomoc při navigaci LZS.
- 11.25 Přílet LZS. Zraněná vyšetřena na místě lékařkou LZS a následně transportována do zdravotnického zařízení.
- 11.30 Ukončení akce.

Obrázek č. 4

Obrázek č. 5

ZÁZNAM O ZÁSAHU HORSKEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY

Scherffelova 15, 058 01, Poprad, Slovenská republika
SOS 112, Mountain emergency call: 18 300, tel. 00421 52 78 777 11
www.hzs.sk, www.leviny.sk, wap.hzs.sk, hzs@hzs.sk

Číslo No. Nummer	Dátum Date Datum		200	
	Čas oznámenia Reporting Time Zeit der Meldung		Čas ukončenia Completion Time Beendigung des Einsatzes	
	Lokalita Location Lokalität			
	Miesto Place Einsatzort			
Zásah Rescue action Rettungsektion	112		náhla porucha zdravia	nezveselosť
	Záchranár Rescue member Rettler		zablúdenie	
postihnutý Injured Geschicht	Meno Name Vorname	Priezvisko Surname Nachname		
	Pohlavie Sex Geschlecht	Dátum narodenia Birth date Geburtsdatum	d d m m r r r r	
	Adresa Address Adresse	ulica a číslo mesto		
	Štát Country Land	Doklad Passport Ausweis	PAS OP číslo	
	Poistenie Insurance Versicherung	poistovňa		
	Kontakt Contact Kontakt	telefón, fax, mail, web		
zástupca / svedok Witness Zeuge	Meno Name Vorname	Priezvisko Surname Nachname		
	Doklad Passport Ausweis	Štát Country Land		
	Adresa Address Adresse		ulica a číslo mesto	

Obrázek č.3

ZÁZNAM O ZHODNOTENÍ ZDRAVOTNÉHO STAVU OSOBY

Scherffelova 15, 058 01, Poprad, Slovenská republika
SOS 112, Mountain emergency call: 18 300, tel. 00421 52 78 777 11

www.hzs.sk
wap.hzs.sk
hzs@hzs.sk

Meno	Nález:	Verb. kontakt	Motorika
Priezvisko	Otváranie očí	☐ 5 orientovaný	☐ 6 na výzvu
Dátum narodenia	☐ 4 spontánne	☐ 4 dezorientovaný	☐ 5 na bolesť
	☐ 3 na výzvu	☐ 3 neadekvátny	☐ 4 necielená
	☐ 2 na bolesť	☐ 2 nezrozumiteľný	☐ 3 flexia
	☐ 1 žiadne	☐ 1 žiadny	☐ 2 extenzia
			☐ 1 žiadna
Vedomie	Čas	Zranenie bez ☐	Lokalizácia poranenia
☐ pri vedomí	syst. TK	☐ zlomenina zatv.	
☐ orientovaný	diast. TK	☐ zlomenina otv.	
☐ dezorientovaný	pulzov/min	☐ pomliaždenina	
☐ amnézia	O, satur.	☐ poranenie kľbu	
☐ spavosť	teplota	☐ krvácanie vonk.	
☐ bezvedomie	Výkony ABC bez ☐	☐ krvácanie vnút.	
Dýchacie cesty	☐ vzduchovod	☐ omrzlina	Bolesť bez ☐
☐ priechodné	☐ intubácia	☐ odreniny	☐ znesiteľná
☐ nepriechodné	☐ odsatie DC	☐ polytrauma	☐ neprijemná
☐ iné	☐ inhal. O ₂ l/min	☐ iné	☐ extrémna
Dýchanie	☐ UPV	Koža	Vyšetrenie
☐ normálne	☐ žilná linka	☐ ružová	Čas vyšetrenia
☐ zrýchlené	☐ iné	☐ bledá	Kto:
☐ neďýcha	Ostatné výkony bez ☐	☐ cyanotická	Transport bez ☐
☐ iné	☐ krytie	☐ spenená	Započatý
Cirkulácia	☐ obvaz	☐ iná	☐ kanadské sane
putz cent. perif.	☐ skrtidlo		☐ akija
pravidelný ☐ ☐	☐ repozícia		☐ nosidlá
nepravidelný ☐ ☐	☐ dlaha		☐ skúter
plný ☐ ☐	☐ vákuový matrac		☐ vrtuľník
nitkovitý ☐ ☐	☐ fixačný golier		☐ vozidlo HZS
neprítomný ☐ ☐	☐ iný		☐ iný
Diagnózy	Liečba		poloha ☐ stabilizovaná
	čas		
	:		
	:		
	:		
Poznámky (detaily o istení, materiály,...)			

Jasná 25

Jasná 17

Martin Augusta - e-mail: martin.augusta@post.cz

Robert Jung - e-mail: tlustejpan@seznam.cz

a Honza Jeřábek - e-mail: chatainz@yahoo.com